

ЗАКОН ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

В сила от 17.09.1991 г.

Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.

Обн. ДВ. бр.77 от 17 Септември 1991г., изм. ДВ. бр.24 от 14 Март 1995г., изм. ДВ. бр.49 от 30 Май 1995г., изм. ДВ. бр.65 от 21 Юли 1995г., изм. ДВ. бр.90 от 24 Октомври 1996г., доп. ДВ. бр.122 от 19 Декември 1997г., изм. ДВ. бр.33 от 24 Март 1998г., изм. ДВ. бр.130 от 5 Ноември 1998г., изм. ДВ. бр.154 от 28 Декември 1998г., доп. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.69 от 3 Август 1999г., изм. ДВ. бр.26 от 29 Март 2000г., изм. ДВ. бр.85 от 17 Октомври 2000г., изм. ДВ. бр.1 от 2 Януари 2001г., доп. ДВ. бр.28 от 19 Март 2002г., изм. ДВ. бр.45 от 30 Април 2002г., изм. ДВ. бр.119 от 27 Декември 2002г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2003г., изм. ДВ. бр.19 от 1 Март 2005г., изм. ДВ. бр.34 от 19 Април 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.69 от 25 Август 2006г., изм. ДВ. бр.61 от 27 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.63 от 3 Август 2007г., изм. ДВ. бр.54 от 13 Юни 2008г., изм. ДВ. бр.108 от 19 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.44 от 12 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 10 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.9 от 28 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.32 от 19 Април 2011г., изм. ДВ. бр.36 от 10 Май 2011г., изм. ДВ. бр.57 от 26 Юли 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.1 от 3 Януари 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.19 от 5 Март 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 26 Май 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.43 от 7 Юни 2016г., доп. ДВ. бр.51 от 5 Юли 2016г., доп. ДВ. бр.9 от 26 Януари 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.99 от 12 Декември 2017г., доп. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.7 от 19 Януари 2018г., изм. ДВ. бр.21 от 9 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 16 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.47 от 5 Юни 2018г., изм. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019г., изм. ДВ. бр.44 от 13 Май 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.70 от 7 Август 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.107 от 18 Декември 2020г., изм. ДВ. бр.9 от 2 Февруари 2021г., изм. ДВ. бр.84 от 6 Октомври 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.8 от 26 Януари 2024г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани с местното самоуправление и местната администрация.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Съставни административно-териториални единици в общините са кметствата и районите. Те се създават при условия и по ред, определени в закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) В общините се избират общински съвети и кметове на общини.

(4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) В кметствата се избират кметове на кметства.

(5) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) В районите в Столичната община и в градовете с районно деление се избират кметове на райони.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.)

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г.) При създаване на нова община изборите за общински съвет и кмет на общината се произвеждат в тримесечен срок от обнародването на указа на Президента на Републиката за създаване на новата община.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) В 7-дневен срок от обнародването на указа по ал. 1 областният управител назначава временен кмет на общината, чиито правомощия се прекратяват с полагането на клетва от новоизбрания кмет на общината.

Чл. 5. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.)

Чл. 6. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

Чл. 7. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.)

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 24 и 65 от 1995 г.) Столичната община е административно-териториална единица, която има и статут на област. В нея се съчетава самоуправлението на нейното население с провеждането на държавната политика за развитието на столицата.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общините могат да се сдружават на доброволен принцип за решаване на общи въпроси и за постигане на цели от взаимен интерес.

(2) За защитата на своите общи интереси и за поддържане и развитие на местното самоуправление общините могат да създават национално сдружение и регионални сдружения.

(3) Националното сдружение на общините има право да:

1. представлява своите членове пред държавните органи;

2. разработва предложения за промяна и усъвършенстване на правната уредба на местното самоуправление;

3. подготвя становища и предложения по проектобюджета на страната в частта му за общините;

4. осъществява контакти и взаимодействия със сродни организации от други страни, както и да членува в международни сдружения;

5. (доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) осъществява и други функции, определени със закон и с учредителния акт.

(4) Правата по ал. 3 се упражняват при условие, че в националното сдружение членуват над две трети от общините в страната.

Глава втора. ОБЩИНА

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) Територия на общината е територията на включените в нея населени места.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Спорове за землищните граници между населени места се решават от съда.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.)

Чл. 12. (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.)

Наименование на общината е наименованието на населеното място, което е неин административен център, с изключение на заварените от закона общини, на които

административните центрове са населени места извън територията им, които са и административни центрове на други общини.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Населението на общината се състои от всички граждани, които имат постоянен адрес на територията и

Чл. 14. Общината е юридическо лице и има право на собственост и самостоятелен общински бюджет.

Чл. 15. (1) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Дейността на общинския съвет, на кмета на общината, на кмета на района и на кмета на кметството се подпомага от общинска администрация.
(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общинската администрация се структурира в дирекции, отдели или сектори. Отдели или сектори могат да се организират и като самостоятелни структурни звена, без да се включват в състава на дирекции или отдели.
(3) (Нова - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) На пряко подчинение на кмета на общината се създава инспекторат за осъществяване на контрол и проверки по § 2 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията. Когато числеността на общинската администрация не е достатъчна за обособяване на инспекторат, неговите функции се изпълняват от комисия от служители, изрично оправомощени от кмета на общината да осъществяват и тези функции.
(4) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) Общинската администрация в кметствата може да осъществява дейността си, без да е организирана в структурни звена по ал. 2.
(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишен текст на чл. 15 - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) Общинският съвет може да създава служби на общинската администрация в отделни райони, кметства, населени места или в части от тях и определя функциите им.

Чл. 16. Общините могат да определят свои символи и почетни звания съобразно закона.

Чл. 17. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) (1) Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на:
1. общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
2. устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
3. образованието;
4. здравеопазването;
5. културата;
6. благоустрояването и комуналните дейности;
7. социалните услуги;
8. опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;
9. поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;
10. развитието на спорта, отдиха и туризма;
11. (нова - ДВ, бр. 51 от 2016 г., в сила от 05.07.2016 г.) защитата при бедствия.
(2) Гражданите участват в управлението на общината както чрез избраните от тях органи, така и непосредствено чрез референдум и общо събрание на населението.
(3) Местен референдум и общо събрание на населението се свикват и произвеждат при условия и по ред, определени със закон.
(4) Разходите за произвеждането на местен референдум и общо събрание на населението се поемат от общинския бюджет.
(5) (Отм. - ДВ, бр. 44 от 2009 г.)

Глава трета.
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 65 ОТ 1995 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 69 ОТ 1999 Г., В СИЛА ОТ 03.08.1999 Г.)

Чл. 18. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общинският съвет е орган на местното самоуправление и се избира от населението на общината при условия и по ред, определени от закона.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Общинският съвет се състои от избраните общински съветници.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.)

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) Броят на общинските съветници се определя, както следва:

1. при население на общината до 5000 души - 11 съветници;

2. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) при население на общината до 10 000 души - 13 съветници;

3. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) при население на общината до 20 000 души - 17 съветници;

4. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) при население на общината до 30 000 души - 21 съветници;

5. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. от ДВ, бр. 9 от 2011 г. е обявено за противоконституционно с РКС № 4 от 2011 г. - ДВ, бр. 36 от 2011 г.) при население на общината до 50 000 души - 29 съветници;

6. (нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. от ДВ, бр. 9 от 2011 г. е обявено за противоконституционно с РКС № 4 от 2011 г. - ДВ, бр. 36 от 2011 г.) при население на общината до 75 000 души - 33 съветници;

7. (предишна т. 6, изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. от ДВ, бр. 9 от 2011 г. е обявено за противоконституционно с РКС № 4 от 2011 г. - ДВ, бр. 36 от 2011 г.) при население на общината до 100 000 души - 37 съветници;

8. (нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. от ДВ, бр. 9 от 2011 г. е обявено за противоконституционно с РКС № 4 от 2011 г. - ДВ, бр. 36 от 2011 г.) при население на общината до 160 000 души - 41 съветници;

9. (предишна т. 7, изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. от ДВ, бр. 9 от 2011 г. е обявено за противоконституционно с РКС № 4 от 2011 г. - ДВ, бр. 36 от 2011 г.) при население на общината над 160 000 души - 51 съветници;

10. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. от ДВ, бр. 9 от 2011 г. е обявено за противоконституционно с РКС № 4 от 2011 г. - ДВ, бр. 36 от 2011 г.) за Столичната община - 61 съветници.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) Отнасянето на общините към съответните групи по ал. 1 се извършва в съответствие с броя на населението в тях, въз основа на регистрите за населението, водени от общинските администрации.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишен текст на ал. 1 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Общинският съвет определя политиката за изграждане и развитие на общината във връзка с осъществяването на дейностите по чл. 17, както и на други дейности, определени със закон.

(Ал. 2 отм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.)

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) Общинският съвет:

1. създава постоянни и временни комисии и избира техните членове;

2. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) одобрява общата численост и структурата на общинската администрация в общината, района и кметството по предложение на кмета на общината;
3. избира и освобождава председателя на общинския съвет;
4. (доп. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.)
5. (доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) определя размера на трудовите възнаграждения на кметовете в рамките на действащата нормативна уредба и средствата за работна заплата на персонала от общинския бюджет по предложение на кмета на общината;
6. (доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2020 г.) приема и изменя годишния бюджет на общината, включително и показателите по чл. 45, ал. 1, т. 2 от Закона за публичните финанси за районите, кметствата и населените места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители с бюджет по реда на чл. 11, ал. 10 от Закона за публичните финанси, осъществява контрол и приема отчета за изпълнението му;
7. (изм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г.) определя размера на местните такси;
8. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) приема решения за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество и определя конкретните правомощия на кмета на общината и кметовете на райони и кметства;
9. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) приема решения за създаване, преобразуване и прекратяване на търговски дружества с общинско имущество и избира представителите на общината в техните органи;
10. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2005 г., в сила от 01.06.2005 г.) приема решения за ползване на банкови кредити, за предоставяне на безлихвени заеми, както и решения за поемане на общински дълг чрез сключване на договори за заем или емитиране на общински ценни книжа и за издаване на общински гаранции при условия и по ред, определени със закон;
11. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., в сила от 31.03.2001 г.) приема решения за създаване и одобряване на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея при условията и по реда на Закона за устройство на територията;
12. (доп. - ДВ, бр. 61 от 2007 г.) приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитие на общината, които отразяват и европейските политики за развитие на местните общности;
13. определя изисквания за дейността на физическите и юридическите лица на територията на общината, които произтичат от екологичните, историческите, социалните и другите особености на населените места, както и от състоянието на инженерната и социалната инфраструктура;
14. приема решения за създаване и за прекратяване на общински фондации и за управлението на дарено имущество;
15. (изм. и доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) приема решения за участие на общината в сдружения на местни власти в страната и в чужбина, както и в други юридически лица с нестопанска цел и определя представителите на общината в тях;
16. създава райони и кметства при условия и по ред, определени със закон;
17. прави предложения за административно-териториални промени, засягащи територията и границите на общината;
18. приема решения за именуване и преименуване на улици, площади, паркове, инженерни съоръжения, вилни зони, курорти и курортни местности и други обекти с общинско значение;
19. (изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) обсъжда и приема решения по предложения на кметове на райони и кметства по въпроси от своята компетентност;
20. приема решения за произвеждане на референдуми и общи събрания на населението по въпроси от своята компетентност;
21. одобрява символ и печат на общината;
22. удостоява с почетно гражданство български и чуждестранни граждани;
23. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 15 от 2010 г.) решава и други въпроси от местно значение, които не са от изключителната компетентност на други органи, включително за обявяване на определен ден за празничен и неприсъствен на територията на общината, района, кметството или населеното място по предложение на кмета на общината след съгласуване с областния управител;
24. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) упражнява текущ и последващ контрол върху изпълнението на приетите от него актове;

25. (нова - ДВ, бр. 9 от 2017 г.) определя условията и реда за пътуване по маршрутите на обществения градски транспорт на територията на съответната община.
(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) В изпълнение на правомощията си по ал. 1 общинският съвет приема правилници, наредби, инструкции, решения, декларации и обръщения.
(3) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Общинският съвет приема правилник за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) (1) Общинският съвет може да избира обществен посредник.
(2) Общественият посредник съдейства за спазване правата и законните интереси на гражданите пред органите на местното самоуправление и местната администрация.
(3) Организацията и дейността на обществения посредник се уреждат с правилник, приет от общинския съвет.
(4) Общественият посредник се избира и освобождава с мнозинство 2/3 от общия брой на общинските съветници.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Актовете на общинския съвет се изпращат на кмета на общината и на областния управител в 7-дневен срок от приемането им.
(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 8 от 2024 г., в сила от 01.02.2024 г.) Актовете на общинския съвет се разгласяват на населението на общината в срока по ал. 1 чрез средствата за масово осведомяване, чрез интернет страницата на общинския съвет или на общината и по друг подходящ начин, определен в правилника по чл. 21, ал. 3. Оспорването, спирането, отмяната или потвърждаването на оспорените актове на общинския съвет се разгласява по същия ред. Актовете на общинския съвет се обнародват в "Държавен вестник", когато това е предвидено със закон.
(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Кметът на общината определя подходящо помещение в сградата на общината, където се съхраняват копия от актовете на общинския съвет от последните 10 години на хартиен носител и се осигурява достъп на желаещите граждани да ги четат на място в рамките на осемчасово работно време във всеки работен ден. На всеки гражданин, желаещ да получи копие от даден акт на общинския съвет, се осигурява възможност за това срещу заплащане.
(4) (Отм., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) За нарушаване на наредбите могат да се предвидят глоби в размер до 5000 лв., а за еднолични търговци и юридически лица - имуществени санкции в размер до 50 000 лв., а при повторно нарушение и временно лишаване от правото да се упражнява определена професия или дейност.
(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от негов заместник въз основа на акт, съставен от длъжностни лица, посочени в наредбата.
(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Административнонаказателното производство се осъществява по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Първото заседание на новоизбрания общински съвет се свиква от областния управител и се провежда в 14-дневен срок от обявяването на резултатите от изборите.
(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Преди началото на първото заседание новоизбраните общински съветници и кметове полагат клетвата по чл. 32, ал. 1. Клетвата се полага в присъствието на граждани на общината, на областния управител или на негов представител и на председателя или член на общинската изборителна комисия. Когато общински съветник или кмет е възпрепятстван да присъства при полагането на клетва, той полага клетва преди началото на следващо заседание на общинския съвет.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Първото заседание на новоизбрания общински съвет се открива и ръководи от най-възрастния общински съветник. На първото заседание на общинския съвет се избира председател на съвета.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общинският съвет се свиква на заседание от неговия председател:

1. по негова инициатива;
2. по искане на една трета от общинските съветници;
3. по искане на една пета от избирателите на общината;
4. по искане на областния управител.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., отм., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) В случаите по ал. 4, т. 2, 3 и 4 председателят на общинския съвет свиква заседание, което се провежда в 7-дневен срок от внасяне на искането. След изтичането на този срок, ако заседанието не бъде свикано от председателя, то се свиква от вносителя на искането и се провежда в 7-дневен срок от свикването.

(6) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общинският съвет продължава да изпълнява своите функции до конституирането на новоизбрания общински съвет. Когато съдът е спрял изпълнението на решението на общинската избирателна комисия за резултатите от изборите за общински съветници или е обявил изборния резултат за недействителен, срокът на пълномощията на общинския съвет, чийто мандат е изтекъл, се възобновява до полагането на клетва от новоизбрания общински съвет.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) Общинският съвет избира от своя състав председател на съвета. Изборът се провежда с тайно гласуване. За избран се смята кандидатът, който е получил повече от половината от гласовете от общия брой на съветниците.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Общинският съвет може да избере един или повече заместник-председатели на съвета. Условието и редът за избиране и правомощията на заместник-председателя се уреждат в правилника по чл. 21, ал. 3.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Правомощията на председателя на общинския съвет се прекратяват предсрочно при:

1. подаване на оставка;
2. трайна невъзможност или системно неизпълнение на задълженията си като председател за повече от три месеца с решение на общинския съвет, взето по реда на ал. 1;
3. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г., изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията.

(4) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) При предсрочно прекратяване на правомощията на председателя, при негово отсъствие, както и при обсъждане на дейността му, заседанието на съвета се председателства от избран съветник или от заместник-председател, ако има избран такъв.

(5) (Нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г.) Председател на общински съвет, който преди избирането му за председател на общинския съвет е работил в държавно или в общинско учреждение или предприятие, в търговско дружество с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала или в бюджетна организация, има право след прекратяване на правомощията му като председател на общинския съвет да заеме предишната си длъжност, а в случаите, когато тя е закрита - друга равностойна длъжност в същото или, с негово съгласие, в друго държавно или общинско учреждение или предприятие, или в търговско дружество с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала или в бюджетна организация.

(6) (Нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г.) Когато предишната длъжност по ал. 5 е заета от друго лице, правоотношението с това лице се прекратява без предизвестие.

(7) (Нова - ДВ, бр. 24 от 2018 г.) Разпоредбите на ал. 5 и 6 не се прилагат, когато председателят на общинския съвет е заемал друга изборна или мандатна длъжност преди избирането му за председател на съвета.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Председателят на съвета:

1. свиква съвета на заседание;

2. ръководи подготовката на заседанията на съвета;
3. ръководи заседанията на съвета;
4. координира работата на постоянните комисии;
5. подпомага съветниците в тяхната дейност;
6. представява съвета пред външни лица и организации.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., предишен текст на чл. 26 - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) Общинският съвет определя размера на възнаграждението на председателя на съвета в зависимост от определената продължителност на работното му време. Размерът на възнаграждението при намалено работно време се определя пропорционално на неговата продължителност, определена от общинския съвет. Размерът на възнаграждението на председателя на общинския съвет не може да надвишава 90 на сто от възнаграждението на кмета на общината.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Председателят на общинския съвет има всички права по трудово правоотношение освен тези, които противоречат или са несъвместими с неговото правно положение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2009 г.) Председателят на общинския съвет има право на:

1. обществено осигуряване и допълнително социално осигуряване при условията и по реда на Кодекса за социално осигуряване и на здравно осигуряване при условията и по реда на Закона за здравното осигуряване;
2. отпуски и обезщетение за неизползван платен годишен отпусък, на допълнителни трудови възнаграждения и други плащания при условията и по реда на Кодекса на труда.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общинският съвет се свиква на заседание не по-малко от шест пъти годишно. Ако в продължение на три месеца общинският съвет не проведе заседание, правомощията му се прекратяват с решение на общинската избирателна комисия и в тримесечен срок се произвеждат нови избори за общински съвет.

(1а) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2024 г., в сила от 01.02.2024 г.) Дневният ред за всяко предстоящо заседание на общинския съвет и материалите за него се публикуват на интернет страницата на общинския съвет или на общината в отворен формат, позволяващ директно извличане на текстова информация, и/или в машинночетим отворен формат.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., доп. - ДВ, бр. 47 от 2018 г.) Заседанията на общинския съвет са законни, ако присъстват повече от половината от общия брой на съветниците. Повече от половината от общия брой на съветниците е налице, когато броят на присъстващите на заседанието общински съветници е по-голям от останалата част от общия брой на съветниците.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 47 от 2018 г.) Решенията на общинския съвет се вземат с явно гласуване с мнозинство повече от половината от присъстващите съветници. Решенията са приети с мнозинство повече от половината от присъстващите съветници, когато броят на гласувалите "за" общински съветници е по-голям от останалата част от присъстващите на заседанието съветници. Съветът може да реши гласуването да бъде и тайно.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 47 от 2018 г.) Решенията на общинския съвет по чл. 21, ал. 1, т. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 16, 17, 20 и по чл. 21а, ал. 3 се вземат с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците. Решенията са приети с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците, когато броят на гласувалите "за" общински съветници е по-голям от останалата част от общия брой на общинските съветници.

(5) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Решенията на общинския съвет по чл. 21, ал. 1, т. 6, 7, 8, 9, 10, 14 и 15 се приемат с поименно гласуване, което се отразява в протокола от заседанието.

(6) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Председателят на общинския съвет изготвя и внася за разглеждане два пъти годишно отчет за дейността на съвета и на неговите комисии, който се разглежда в открито заседание и се разгласява на населението на общината по ред, определен в правилника по чл. 21, ал. 3.

Чл. 28. (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 8 от 2024 г., в сила от 01.07.2024 г.) Заседанията на общинския съвет и на неговите комисии са открити. По изключение общинския съвет може да реши отделни заседания да са закрити. Всяко открито заседание на общинския съвет се излъчва в реално време в интернет чрез интернет страницата на общинския съвет или на общината, като записите от заседанията се съхраняват на съответната интернет страница.

(2) Гражданите могат да присъстват на заседанията на общинския съвет и на неговите комисии, като заемат специално определените за тях места.

(3) Гражданите могат да се изказват, да отправят питания, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес, и да получават отговори по ред, начин и в срок, определени в правилника по чл. 21, ал. 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2024 г., в сила от 01.02.2024 г.) В общинския съвет се създава и поддържа публичен електронен регистър на питанията по чл. 33, ал. 1, т. 4 и отговорите към тях. Питание и отговорите към тях се публикуват на интернет страницата на общинския съвет или на общината в отворен формат, позволяващ директно извличане на текстова информация, и/или в машинночетим отворен формат.

Чл. 28а. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2020 г., в сила от 07.08.2020 г.) (1) При обявени извънредно положение, бедствено положение, извънредна епидемична обстановка или кризисна ситуация, засягащи територията на общината или част от нея, и когато въведените мерки и наложените ограничения, свързани с тях, не позволяват или затрудняват провеждането на присъствени заседания, общинският съвет или неговите комисии могат да провеждат заседания от разстояние при спазване на условията за кворум и лично гласуване, като се осигурява пряко и виртуално участие чрез видеоконференция чрез технически средства за комуникационна връзка за едновременно предаване и приемане на образ и звук между общинските съветници, намиращи се на различни места, които отговарят на изискванията за мрежова и информационна сигурност и гарантират участието, идентифицирането и начина на гласуване на всеки общински съветник.

(2) За заседанията по ал. 1 се изготвя видеозапис върху електронен носител, който се прилага към протокола от заседанието.

(3) В случаите по ал. 1 когато няма техническа възможност за провеждане на заседание от разстояние чрез видеоконференция, общинският съвет или неговите комисии могат да провеждат заседания от разстояние и да приемат решения чрез неприсъствено гласуване по друг начин, който осигурява спазването на условията за кворум и лично гласуване и гарантира участието, идентифицирането и начина на гласуване на всеки общински съветник.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 8 от 2024 г., в сила от 01.02.2024 г.) Председателят на общинския съвет свиква заседанията и определя начина на провеждането им, като осигурява публичност и пряко излъчване на интернет страницата на общинския съвет или на общината на заседанията по ал. 1, освен ако общинският съвет реши отделно заседание да бъде закрито. За откритите заседания по ал. 1 се прилагат разпоредбите на чл. 28, ал. 3.

(5) Обстоятелствата по ал. 1 и 3 се отразяват в протокола от заседанието.

(6) Условията и редът за свикване и провеждане на заседанията по ал. 1 и 3, за изпращане на материалите и проектите за решения на общинските съветници, процедурата за приемане и удостоверяване на кворума и начинът за приемане на решенията в заседанията, проведени чрез видеоконференция или с неприсъствено гласуване, се определят от общинския съвет в правилника по чл. 21, ал. 3.

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., предишен текст на чл. 29 - ДВ, бр. 8 от 2024 г., в сила от 01.02.2024 г.) За всяко заседание на общинския съвет се води протокол. Съветниците имат право в седемдневен срок от деня на заседанието да прегледат протокола и да поискат поправки в него. При спор въпросът се решава от съвета на следващото заседание.

(2) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2024 г., в сила от 01.02.2024 г.) Протоколът по ал. 1 се публикува на интернет страницата на общинския съвет или на общината в отворен формат, позволяващ директно извличане на текстова информация, и/или в машинночетим отворен формат.

Чл. 29а. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г.) (1) В структурата на общинската администрация се създава самостоятелно звено, което подпомага работата на общинския съвет и на неговите

комисии и осъществява организационно-техническото и административно обслужване на тяхната дейност. Звеното е на пряко подчинение на председателя на общинския съвет.

(2) Числеността на служителите в звеното се включва в общата численост на общинската администрация и заедно с щатното му разписание се утвърждава по реда на чл. 21, ал. 1, т. 2 по предложение на председателя на общинския съвет.

(3) Служителите в звеното подпомагат дейността на председателя на общинския съвет при осъществяване на правомощията му по подготовката, свикването и провеждането на заседанията на общинския съвет и на неговите комисии.

(4) Председателят на общинския съвет утвърждава длъжностните характеристики, ръководи и контролира дейността на служителите в звеното. Оценяването на изпълнението на длъжността на служителите в звеното се извършва от председателя на общинския съвет.

(5) Организацията на дейността и функциите на звеното се определят в правилника по чл. 21, ал. 3.

(6) Служителите в звеното се назначават и освобождават от кмета на общината по предложение на председателя на общинския съвет. Кметът на общината не може да назначава или да освобождава служители в звеното, за които не е направено писмено предложение от председателя на общинския съвет.

Глава четвърта. ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) Пълномощията на общинския съветник възникват от деня на полагането на клетвата по чл. 32, ал. 1.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.)

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.)

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) Пълномощията на общинския съветник се прекратяват предсрочно:

1. при поставяне под запрещение;

2. (доп. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) когато след избирането му е осъден с влязла в сила присъда на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер или на лишаване от право да заема държавна длъжност;

3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) при подаване на оставка чрез председателя на общинския съвет до общинската изборителна комисия;

4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) при избирането му за народен представител, министър, областен управител или кмет, при назначаването му за заместник-министър, заместник областен управител, заместник-кмет, кметски наместник или на щатна длъжност в съответната общинска администрация;

5. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) когато, без да е уведомил писмено председателя на общинския съвет за неучастието си в заседанието на съвета по уважителни причини - служебна ангажираност, отсъствие от страната, заболяване и други, не участва в три поредни или в общо пет заседания на общинския съвет през годината;

6. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) при трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си поради заболяване за повече от 6 месеца;

7. (нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) при извършване на административно-териториални промени, водещи до промяна на постоянния му адрес извън територията на общината;

8. (нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) при извършване на административно-териториални промени, водещи до закриване на общината;

9. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г.) при избирането или при назначаването му за член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контролор, управител, прокурист, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие

по Закона за общинската собственост, както и при заемането на длъжност като общински съветник или подобна длъжност в друга държава - членка на Европейския съюз;

10. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) при неизпълнение на задължението по чл. 34, ал. 6;

11. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г., изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията;

12. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) при установяване на неизбираемост;

13. (нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) при смърт.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г., доп. - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Обстоятелствата по ал. 4 се установяват служебно от общинската администрация относно съдновестта на лицата и със съответните други документи, издадени от компетентните органи, които се изпращат на общинската изборителна комисия в тридневен срок от издаването им. В случаите по ал. 4, т. 3 в тридневен срок от подаването на оставката председателят на общинския съвет я изпраща на общинската изборителна комисия.

(6) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г., изм. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) В тридневен срок от получаване на документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 4, т. 5, 6 и 10, общинската изборителна комисия уведомява общинския съветник, който може да направи писмено възражение пред комисията в тридневен срок от уведомяването му. В тридневен срок от изтичането на срока за възражение общинската изборителна комисия приема решение. Когато установи, че обстоятелствата за прекратяване на пълномощията са налице, общинската изборителна комисия прекратява пълномощията на общинския съветник и обявява за избран за общински съветник следващия в листата кандидат.

(7) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г., доп. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г., доп. - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) В тридневен срок от получаване на справката и документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 4, т. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 12 и 13, общинската изборителна комисия обявява за избран за общински съветник следващия в листата кандидат.

(8) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г.) Решенията и отказите на общинската изборителна комисия по ал. 6, както и отказите по ал. 7 могат да се оспорват пред съответния административен съд от заинтересуваните лица или от централните ръководства на партиите, компетентни съгласно устава, и ръководствата на коалициите, компетентни съгласно решението за образуване на коалицията, които са представени в общинския съвет или от упълномощени от тях лица, по реда на чл. 459 от Изборния кодекс. Препис от решението на общинската изборителна комисия се изпраща на председателя на общинския съвет в тридневен срок от влизането му в сила.

(9) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 7, изм. и доп. - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Преди началото на първото заседание на общинския съвет, което се провежда не по-късно от един месец след влизането в сила на решението на общинската изборителна комисия по ал. 6, съответно - след постановяването на решението по ал. 7, новоизбраният общински съветник полага клетвата по чл. 32, ал. 1.

(10) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Ако в срока по ал. 9 председателят на общинския съвет не свика заседание на съвета или заседанието не бъде проведено, то се свиква от областния управител и се провежда в 7-дневен срок от изтичане на срока по ал. 9. При липса на кворум за провеждане на заседанието новоизбраният общински съветник полага клетвата пред областния управител в присъствието на представител на общинската изборителна комисия, общински съветници и граждани.

Чл. 31. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Общинските съветници и кметовете полагат следната клетва:

"Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на гражданите от... община и да работя за тяхното благоденствие."

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Полагането на клетвата се удостоверява с подписването на клетвен лист.

(3) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 01.03.2007 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.)

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) Общинският съветник има право:

1. да бъде избран в състава на постоянни и временни комисии на съвета;
2. да предлага включването в дневния ред на заседанията на общинския съвет разглеждането на въпроси от компетентността на съвета и да внася проекти за решения;
3. да участва в обсъждането и решаването на всички въпроси от компетентността на съвета;
4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) да отправя питания към кмета. На питането се отговаря устно или писмено на следващото заседание, освен ако съветът реши друго.
5. (отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г.) Държавните органи, стопанските и обществените организации са длъжни да оказват съдействие на общинския съветник, както и да му предоставят сведения и документи, които са му необходими във връзка с дейността му на съветник, освен когато те съставляват класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна.

Чл. 34. (1) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.02.2013 г.) Общинският съветник получава възнаграждение за участието си в заседанията на общинския съвет и на неговите комисии. Размерът на възнаграждението се определя с решение на общинския съвет, прието с мнозинство повече от половината от общия брой съветници.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 01.07.2012 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) Общият размер на възнаграждението на общинския съветник за един месец не може да бъде повече от 70 на сто от:

1. brutната работна заплата на председателя на общинския съвет за съответния месец - в общините с население над 100 000 души;
2. средната брутна работна заплата на общинската администрация за съответния месец - в общините с население до 100 000 души.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2009 г.) За времето, необходимо за изпълнение на задълженията му, общинският съветник ползва неплатен служебен отпуск, който се признава за трудов стаж. Времето, през което общински съветник е заемал длъжността председател на общинския съвет, се признава за трудов стаж.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) Пътните и други разноски, направени от общинския съветник във връзка с работата му в съвета, се поемат от общинския бюджет.

(5) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., в сила от 01.12.2019 г., изм. относно влизането в сила - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 23.01.2018 г.) Общинският съветник не може:

1. да бъде член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контролор, управител, прокуриснт, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие;
2. да заема длъжност като общински съветник или подобна длъжност в друга държава - членка на Европейския съюз;
3. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2020 г., в сила от 07.08.2020 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) да извършва дейности, които водят до нарушаване на забрана или ограничение по глава осма, раздел II от Закона за противодействие на корупцията.

(6) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 70 от 2020 г., в сила от 07.08.2020 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) В едномесечен срок от полагането на клетвата лице, което при избирането му за общински съветник заема длъжност по ал. 5, т. 1 и 2, подава молба за освобождаването му от заеманата длъжност и уведомява писмено за това председателя на общинския съвет и общинската избирателна комисия. Когато общински съветник има частен интерес, той е длъжен да предприеме действие за предотвратяване на конфликт на интереси по глава осма, раздел III от Закона за противодействие на корупцията.

(7) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г.) Общинският съветник може да участва като представител на държавата в органите на управление или контрол на търговските дружества с държавно участие в капитала или на юридическите лица, създадени със закон, за което не получава възнаграждение.

(8) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.02.2013 г. (*)) Възнаграждението по ал. 2 не включва възнаграждението, което общинските съветници могат да получават за участието си в специализирани органи на общинския съвет.

(9) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2016 г.) При неспазване на срока по чл. 94, ал. 2 от Закона за публичните финанси на председателя на общинския съвет и на общинските съветници не се изплаща възнаграждение за периода след изтичането на съответния срок до приемането на бюджета на общината. Дължимите за този период възнаграждения се изплащат, след като общинският съвет приеме бюджета на общината.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) Трудовото правоотношение с общински съветник не може да бъде прекратявано през времето на неговия мандат в случаите на чл. 328, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от Кодекса на труда.

Чл. 36. (1) (Предишен текст на чл. 36 - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.)

Общинският съветник е длъжен:

1. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) да присъства на заседанията на общинския съвет и на комисиите, в които е избран, и да участва в решаването на разглежданите въпроси;

2. да поддържа връзки с избирателите и да ги информира за дейността и решенията на общинския съвет.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) При неизпълнение на задълженията по ал. 1, т. 1 от възнаграждението на общинския съветник се удържат средства в размер, определен в правилника по чл. 21, ал. 3.

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишен текст на чл. 37 - ДВ, бр. 70 от 2020 г., в сила от 07.08.2020 г.) Общинският съветник не може да участва при вземане на решения, когато се отнасят до негови имуществени интереси или до интереси на съпруг и роднини по права линия и по съребрена линия до четвърта степен включително и по сватовство до втора степен включително.

(2) (Нова - ДВ, бр. 70 от 2020 г., в сила от 07.08.2020 г.) За общинския съветник, включително за председателя на общинския съвет, не е налице конфликт на интереси при участие в подготовката, обсъждането и приемането на бюджета на общината и на възнаграждението на кметовете, на председателя на общинския съвет и на общинските съветници.

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., нов - ДВ, бр. 9 от 2011 г., обявен за противоконституционен с РКС № 4 от 2011 г. - ДВ, бр. 36 от 2011 г.) (1) При напускане на група или изключване от състава и общинският съветник губи мястото си в комисиите като представител на съответната група и други изборни длъжности в общинския съвет.

(2) Общински съветник, напуснал или изключен от група, става независим общински съветник и не може да бъде приет за член на друга група.

Чл. 37б. (Нов - ДВ, бр. 9 от 2011 г., обявен за противоконституционен с РКС № 4 от 2011 г. - ДВ, бр. 36 от 2011 г.) Не могат да се образуват групи от независими общински съветници, както и да се сливат или разделят съществуващи групи.

Чл. 37в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишен чл. 37б - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) По решение на общото събрание на населението в кметствата могат да бъдат избирани кметски съветници при условия и по ред, определени с правилника по чл. 21, ал. 3. Те подпомагат кмета при изпълнение на функциите му по чл. 46.

Глава пета. КМЕТОВЕ И ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Орган на изпълнителната власт в общината е кметът на общината. Органи на изпълнителната власт в района и кметството са съответно кметът на района и кметът на кметството.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г.) Кметът на общината, както и кметовете на райони и кметства се избират пряко от населението за срок от 4 години при условия и по ред, определени с Изборния кодекс.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.)

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Пълномощията на кмета на общината, на кмета на кметството и на кмета на района възникват от полагането на клетвата по чл. 32, ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., доп. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г.) При произвеждане на частични избори за кмет на община, за кмет на район или за кмет на кметство новоизбраният кмет полага клетвата по чл. 32, ал. 1 преди началото на първото заседание на общинския съвет след избора, което се свиква от председателя на съвета и се провежда в 14-дневен срок от обявяването на изборните резултати.

(6) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Ако в срока по ал. 5 председателят на общинския съвет не свика заседание на съвета или заседанието не бъде проведено, то се свиква от областния управител и се провежда в 7-дневен срок от изтичане на срока по ал. 5. При липса на кворум за провеждане на заседанието новоизбраният кмет полага клетвата по чл. 32, ал. 1 пред областния управител в присъствието на представител на общинската избирателна комисия, общински съветници и граждани.

(7) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Кметовете на общини, райони и кметства имат всички права по трудово правоотношение освен тези, които противоречат или са несъвместими с тяхното правно положение.

Чл. 38а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.)

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. -

ДВ, бр. 69 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. от ДВ, бр. 9 от 2011 г. е обявено за противоконституционно с РКС № 4 от 2011 г. - ДВ, бр. 36 от 2011 г.) Кметът на общината, съответно кметът на района, назначава заместник-кметове в съответствие с одобрената численост и структура на общинската администрация и определя техните функции.

(2) Кметът на общината, съответно кметът на района, определя със заповед заместник-кмет, който го замества при отсъствието му от общината, съответно от района.

(3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) В случаите по ал. 2, когато не е издадена заповед от кмета на общината, съответно от кмета на района, общинският съвет определя заместник-кмета, който да замества кмета на общината, съответно - кмета на района, до тяхното завръщане.

(4) (Предидшна ал. 3 - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Кметът на общината и кметът на района могат да оправомощават заместник-кметове да изпълняват техни правомощия в случаите, когато това е предвидено в закон.

(5) (Предидшна ал. 4 - ДВ, бр. 32 от 2011 г., в сила от 19.04.2011 г.) Заместник-кмет може да бъде освободен без предизвестие със заповед на кмета на общината, съответно на кмета на района.

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., нов - ДВ, бр. 9 от 2011 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г.)

Чл. 39б. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.)

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.)

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2008 г.) Кметовете на общини, на райони и на кметства, кметските наместници, заместник-кметовете на общини и на райони и секретарите на общини не могат да извършват търговска дейност по смисъла на Търговския закон, да бъдат контролори, управители или прокуристи в търговски дружества, търговски пълномощници, търговски представители, търговски посредници, синдици, ликвидатори или да участват в надзорни, управителни и контролни органи на търговски дружества и кооперации за времето на мандата им.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2007 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2020 г., в сила от 07.08.2020 г.) В едномесечен срок от полагането на клетвата, съответно от приемането на решението на общинския съвет, лице, което при избирането му за кмет заема длъжност или осъществява дейност по ал. 1, предприема необходимите действия за прекратяване на дейността и/или за освобождаването му от заеманата длъжност и уведомява писмено за това председателя на общинския съвет и общинската избирателна комисия.

(4) Заместник-кметовете на общини и на райони, кметските наместници и секретарите на общини при назначаването им на съответната длъжност представят декларация, удостоверяваща изискванията по ал. 1.

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г. и бр. 90 от 1996 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г. (*), изм. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г.) Пълномощията на кметовете се прекратяват предсрочно:

1. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) при подаване на оставка чрез председателя на общинския съвет до общинската избирателна комисия;

2. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 90 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си за повече от 6 месеца поради заболяване;

3. (нова - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при поставяне под запрещение;

4. (доп. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) когато след избирането му е осъден с влязла в сила присъда на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер или на лишаване от право да заема държавна длъжност;

5. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна т. 4 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при неизпълнение на задължението по чл. 41, ал. 3;

6. (нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишна т. 5 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при извършване на административно-териториални промени, водещи до промяна на постоянния адрес в общината или кметството;

7. (нова - ДВ, бр. 154 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г. (*), доп. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г., предишна т. 6 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при извършване на административно-териториални промени, водещи до закриване на общината, района или кметството;

8. (нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишна т. 7 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при избирането му за народен представител, министър или областен управител, при назначаването му за заместник-министър или заместник областен управител или когато заеме друга длъжност по трудово или служебно правоотношение;

9. (нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна т. 8 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при нарушаване на забраните по чл. 41, ал. 1;

10. (нова - ДВ, бр. 14 от 2009 г., предишна т. 9 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при неоснователно отсъствие от работа за повече от един месец;

11. (нова - ДВ, бр. 42 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 97 от 2010 г., в сила от 10.12.2010 г., предишна т. 10 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г., изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията;

12. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г., предишна т. 11 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при установяване на неизбираемост;

13. (нова - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) при смърт.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Обстоятелствата по ал. 1 се установяват служебно от общинската администрация относно съдимостта и със съответните други документи, издадени от компетентните органи. В случаите по ал. 1, т. 1 в тридневен срок от подаването на оставката председателят на общинския съвет я изпраща на общинската избирателна комисия.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г., изм. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) В тридневен срок от получаване на документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 1, т. 2, 5 и 10, общинската избирателна комисия уведомява кмета, който може да направи писмено възражение пред комисията в тридневен срок от уведомяването му. В тридневен срок от изтичането на срока за възражение общинската избирателна комисия приема решение. Когато установи, че обстоятелствата за прекратяване на пълномощията са налице, общинската избирателна комисия прекратява пълномощията на кмета.

(4) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., доп. - ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) В тридневен срок от получаване на справка и документите, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 1, т. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12 и 13, общинската избирателна комисия обявява прекратяване на пълномощията на кмета.

(5) (Нова - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Решенията и отказите на общинската избирателна комисия по ал. 3, както и отказите по ал. 4 може да се оспорват пред съответния административен съд от заинтересуваните лица или от централните ръководства на партиите, компетентни съгласно устава, и ръководствата на коалициите, компетентни съгласно решението за образуване на коалицията, които са представени в общинския съвет или от упълномощени от тях лица, по реда на чл. 459 от Изборния кодекс. Препис от решението се изпраща на Централната избирателна комисия и на председателя на общинския съвет в тридневен срок от влизането му в сила.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г. (*), изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Когато пълномощията на кмет са прекратени предсрочно, общинският съвет избира временно изпълняващ длъжността кмет за срок до полагане на клетва от новоизбрания кмет. За временно изпълняващ длъжността кмет на общината или кмет на района се избира един от заместник-кметовете на общината, съответно на района. Когато няма назначен заместник-кмет, временно изпълняващ длъжността кмет на общината или кмет на района се избира по предложение на общински съветник.

(7) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г. (*), изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Когато след прекратяване на пълномощията на кмет до края на мандата остава по-малко от една година, частични избори не се

произвеждат. В тези случаи общинският съвет избира кмет на общината, кмет на района или кмет на кметството, като за кмет на общината се избира заместник-кмет или общински съветник. (8) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г. (*), доп. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Когато кмет на община, кмет на район или кмет на кметство са регистрирани като кандидати за общински съветници или кметове, в 7-дневен срок преди края на мандата общинският съвет избира временно изпълняващ длъжността кмет на общината, кмет на района или кмет на кметството за срок до полагане на клетва от новоизбрания кмет. Временно изпълняващ длъжността кмет на общината или кмет на района се избира при условията на ал. 6, изречения второ и трето.

(9) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г. (*), доп. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г., предишна ал. 7 - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Когато кмет на община, кмет на район или кмет на кметство не е регистриран като кандидат за общински съветник или кмет, той продължава да изпълнява задълженията си до полагане на клетва от новоизбрания кмет.

(10) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., доп. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г. (*), доп. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г., предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Временно изпълняващ длъжността кмет на община, кмет на район или кмет на кметство се назначава от областния управител, когато общинският съвет не е приел решение в срока по ал. 8.

(11) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г., предишна ал. 9, изм. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Решенията на общинския съвет по ал. 6, 7 и 8 се приемат с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците.

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., отм. - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г., нов - ДВ, бр. 9 от 2011 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г.)

Чл. 42б. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.)

Чл. 42в. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.)

Чл. 43. (1) Кметът на общината назначава безсрочно секретар на общината.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Секретарят на общината трябва да бъде лице с висше образование.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Секретарят на общината организира и отговаря за:

1. дейността на общинската администрация, условията на работа на служителите и информационно-техническото обезпечаване на дейността им;
2. деловодното обслужване, документооборота и общинския архив;
3. дейността на звената по гражданска регистрация и административно обслужване;
4. разгласяването и обнародването на актовете на общинския съвет и на кмета на общината;
5. работата с молбите, жалбите, сигналите и предложенията на гражданите и юридическите лица;
6. поддържането в актуално състояние на избирателните списъци в общината, организационно-техническата подготовка и произвеждането на изборите и местните референдуми.

(4) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Секретарят на общината изпълнява и други функции, възложени му от кмета на общината, със закон или с друг нормативен акт.

Чл. 44. (1) Кметът на общината:

1. ръководи цялата изпълнителна дейност на общината;
2. насочва и координира дейността на специализираните изпълнителни органи;
3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) назначава и освобождава от длъжност заместник-кметовете на общината, кметските наместници,

ръководителите на звената на издръжка от общинския бюджет, началниците и служителите в общинската администрация, с изключение на тези по чл. 46, ал. 1, т. 4, налага предвидените от закона дисциплинарни наказания;

4. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 53 от 2014 г.) отговаря за опазването на обществения ред, като за осигуряването му издава писмени заповеди, задължителни за началниците на съответните структури на Министерството на вътрешните работи;
  5. (изм. - ДВ, бр. 107 от 2020 г.) организира изпълнението на общинския бюджет, включително своевременното изпълнение на утвърдените от общинския съвет показатели по чл. 52, ал. 2 за районите, кметствата и населените места с кметски наместници;
  6. организира изпълнението на дългосрочните програми;
  7. (доп. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) организира изпълнението на актовете на общинския съвет и внася в общинския съвет отчет за изпълнението им два пъти годишно;
  8. организира изпълнението на задачите, които произтичат от законите, от актовете на президента на републиката и на Министерския съвет;
  9. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2009 г.) възлага изпълнението на свои функции на кметовете на кметствата и районите, координира и осъществява контрол за целесъобразността и законосъобразността при тяхното изпълнение. Осъществява контрол по законосъобразността на актовете и действията на кметовете при изпълнение на техните правомощия и налага предвидените административни наказания;
  10. поддържа връзки с политическите партии, обществените организации и движения, както и с други органи на местното самоуправление в страната и в чужбина;
  11. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.)
  12. (нова - ДВ, бр. 19 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.) председателства съвета по сигурност;
  13. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., в сила от 31.03.2001 г., предишна т. 12 - ДВ, бр. 19 от 2005 г.) възлага или разрешава изработването на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея и одобрява определени устройствени планове при условията и по реда на Закона за устройство на територията, както и организира изпълнението им;
  14. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 67 от 1999 г., доп. - ДВ, бр. 85 от 2000 г., предишна т. 13 - ДВ, бр. 19 от 2005 г.) изпълнява функциите на длъжностно лице по гражданско състояние. Той може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата, в които се поддържат регистри за гражданското състояние, кметските наместници и на други длъжностни лица от общинската администрация;
  15. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна т. 14 - ДВ, бр. 19 от 2005 г.) представлява общината пред физически и юридически лица и пред съда;
  16. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., предишна т. 15 - ДВ, бр. 19 от 2005 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) осигурява организационно-техническото обслужване на общинския съвет и участва в заседанията му с право на съвещателен глас;
  17. (нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишна т. 16 - ДВ, бр. 19 от 2005 г.) утвърждава устройствения правилник на общинската администрация;
  18. (нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) изпраща на общинския съвет административните актове, както и договорите и техните изменения и допълнения, издадени в изпълнение на актовете, приети от съвета, в тридневен срок от издаването или подписването им;
  19. (нова - ДВ, бр. 6 от 2009 г., в сила от 01.05.2009 г.) оказва съдействие на етажните собствениости и техните управителни органи при условията и по реда на Закона за управление на етажната собственост.
- (2) В изпълнение на своите правомощия кметът на общината издава заповеди.
- (3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 53 от 2014 г.) Заповедите по ал. 1, т. 4 могат да се обжалват от началниците на съответните структури на Министерството на вътрешните работи пред областния управител в тридневен срок, като обжалването не спира изпълнението. Заповедите на областния управител се съгласуват с министъра на вътрешните работи и не подлежат на обжалване.
- (4) (Нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Кметът на общината в случаите, определени от закона, изпълнява и функции, възложени му от централните държавни органи.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Кметът на общината представя пред общинския съвет програма за управление за срока на мандата в тримесечен срок от полагането на клетвата. Програмата

съдържа основните цели, приоритети, дейности, сроковете за изпълнение и очакваните резултати. Кметът на общината представя пред общинския съвет годишен отчет за изпълнението на програмата в срок до 31 януари.

- Чл. 45.** (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) (1) Актовете на кмета на общината могат да се оспорват по административен ред пред областния управител, освен ако в закон е предвидено друго.
- (2) Общинският съвет може да отменя административните актове, издадени от кмета на общината, които противоречат на актове, приети от съвета, в 14-дневен срок от получаването им. В същия срок съветът може да оспорва незаконосъобразните административни актове, издадени от кмета на общината, пред съответния административен съд.
- (3) Актовете на общинския съвет могат да се оспорват пред съответния административен съд.
- (4) Областният управител упражнява контрол за законосъобразност на актовете на общинските съвети, освен ако в закон е предвидено друго. Той може да върне незаконосъобразните актове за ново обсъждане в общинския съвет или да ги оспорва пред съответния административен съд. Оспорването спира изпълнението на индивидуалните и на общите административни актове и действието на подзаконовите нормативни актове, освен ако съдът постанови друго.
- (5) Кметът на общината може да върне за ново обсъждане незаконосъобразните или нецелесъобразните актове на общинския съвет или да оспорва незаконосъобразните актове пред съответния административен съд и да иска спиране на изпълнението на общите административни актове и действието на подзаконовите нормативни актове. Кметът на общината не може да върне за ново обсъждане по целесъобразност вътрешнослужебни актове, свързани с организацията и дейността на общинския съвет и на неговите комисии.
- (6) Върнатият за ново обсъждане акт заедно с мотивите за връщането му се изпраща на председателя на общинския съвет в 7-дневен срок от получаването му.
- (7) Върнатият за ново обсъждане акт не влиза в сила и се разглежда от общинския съвет в 14-дневен срок от получаването му.
- (8) Върнатият за ново обсъждане акт може да бъде оспорен пред съответния административен съд от кмета на общината, съответно от областния управител, в 7-дневен срок от изтичане на срока по ал. 7, ако в този срок общинският съвет не се произнесе по него.
- (9) Общинският съвет може да отмени, да измени или да приеме повторно върнатия за ново обсъждане акт.
- (10) Актът, върнат за ново обсъждане, се приема повторно с мнозинството, определено в закон, но с не по-малко от повече от половината от общия брой на общинските съветници.
- (11) Измененият или повторно приетият акт на общинския съвет може да бъде оспорван пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
- (12) За неуредените въпроси по издаването, оспорването и изпълнението на актовете на общинските съвети и кметовете се прилагат правилата за административното производство, установени със закон.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., доп. - ДВ, бр. 122 от 1997 г.) (1) Кметът на район или кметство:

1. изпълнява бюджета на общината в частта му за района или кметството;
2. организира провеждането на благоустройствени, комунални и други мероприятия;
3. отговаря за стопанисването на определени от общинския съвет обекти на общинската собственост;
4. (изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) назначава и освобождава служителите от общинската администрация в района или кметството, които подпомагат неговата дейност, в съответствие с утвърдената численост и структура;
5. приема мерки за подобряване и възстановяване на околната среда и организира охраната на полските имоти;
6. (доп. - ДВ, бр. 67 от 1999 г.) води регистрите на населението и за гражданското състояние и изпраща актуализационни съобщения до ЕСГРАОН;
7. осигурява извършването на административни услуги на физически и юридически лица;
8. (доп. - ДВ, бр. 122 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 53 от 2014 г.) осигурява спазването на общественения ред; има правомощията по чл. 70, 72, 80, 81, 83, 85 и 87 от Закона за Министерството на вътрешните работи, на съответната територия до пристигане на полицейския орган;

9. организира и ръководи защитата на населението при бедствия и аварии;
10. представлява района или кметството пред населението, пред обществени и политически организации и пред други райони или кметства;
11. (нова - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г.) организира изпълнението на актовете на общинския съвет и на кмета на общината, отнасящи се до територията и гражданите на района или кметството;
12. (нова - ДВ, бр. 63 от 2007 г., в сила от 03.08.2007 г.) изпълнява функции, възложени му от кмета на общината.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Правомощията на кмет на кметство в населеното място, което е административен център на общината, се изпълняват от кмета на общината.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Кметът на район и кметът на кметство могат да участват в заседанията на общинския съвет с право на съвещателен глас. Те се изслушват задължително при обсъждане на въпроси, отнасящи се за кметството или за района.
- (4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) На кметовете на райони и кметства могат да бъдат възлагани и други функции със закон или друг нормативен акт, както и с правилника по чл. 21, ал. 3 в зависимост от конкретните особености на общината, районите или кметствата.

Чл. 46а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г. (*), изм. - ДВ, бр. 19 от 2014 г., в сила от 05.03.2014 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2019 г., в сила от 08.10.2019 г.) В населените места, които не са административен център на кметства, кметът на общината може да назначи за срока на мандата кметски заместници в съответствие с утвърдената численост и структура на общинската администрация. Кметските заместници към датата на назначаването трябва да отговарят на условията по чл. 397, ал. 1 от Изборния кодекс.

(2) Кметските заместници продължават да изпълняват функциите си и след изтичане на срока по ал. 1 до освобождаването им от новоизбрания кмет на общината.

(3) Кметските заместници са органи на изпълнителната власт в населеното място. Те могат да бъдат освободени предсрочно без предизвестие от кмета на общината.

(4) Пълномощията на кметските заместници се определят от общинския съвет. Кметът на общината може да възлага на кметските заместници изпълнението на негови функции. На кметските заместници могат да се възлагат и други функции със закон или друг нормативен акт.

(5) Кметските заместници могат да участват в заседанията на общинския съвет с право на съвещателен глас. Те се изслушват задължително при обсъждане на въпроси, отнасящи се до съответното населено място.

Чл. 47. (Нов - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Съдилищата са длъжни да приключат образуваните пред тях производства по глава четвърта и пета в двумесечен срок.

Глава шеста.

КОМИСИИ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 69 ОТ 2006 Г.)

Чл. 48. (1) (Предишен текст на чл. 48, изм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., доп. - ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 01.01.2014 г.) Общинският съвет избира от състава на своите съветници постоянни и временни комисии. Всеки общински съветник е член на поне една постоянна комисия. Председателят на общинския съвет може да не бъде избран за член на постоянна комисия.

(2) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Общинските съветници не могат да участват в състава на повече от три постоянни комисии.

Чл. 48а. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2024 г., в сила от 01.02.2024 г.) (1) Дневният ред за всяко предстоящо заседание на комисиите и материалите за него се публикуват на интернет страницата на общинския съвет или на общината в отворен формат, позволяващ директно извличане на текстова информация, и/или в машинночетим отворен формат.

(2) (В сила от 01.07.2024 г.) Заседанията на комисиите се излъчват в реално време в интернет чрез интернет страницата на общинския съвет или на общината, като записите от заседанията се съхраняват на съответната интернет страница.

(3) Протоколът от всяко заседание на комисия се публикува на интернет страницата на общинския съвет или на общината в отворен формат, позволяващ директно извличане на текстова информация, и/или в машинночетим отворен формат.

Чл. 49. (1) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Постоянните и временните комисии имат за задача:

1. да проучват потребностите на населението в съответната област и да правят предложения за решаване на проблемите;

2. да подпомагат общинския съвет при подготовката на решения по въпроси, внесени за обсъждане и решаване;

3. да осъществяват контрол за изпълнение на решенията на общинския съвет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) В работата си постоянните и временните комисии могат да привличат външни лица като експерти и консултанти.

(3) (Нова - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Гражданите и юридическите лица могат да внасят писмени предложения и становища в комисиите на общинския съвет.

Чл. 50. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) По разглежданите въпроси комисиите приемат доклади, становища, предложения и препоръки, които се предават в общинския съвет и на съответните заинтересувани лица.

Глава седма. ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ НА ОБЩИНАТА

Чл. 51. (1) Общината има право на собственост, чийто обхват и начин на придобиване се определят със закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

(4) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

(5) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., отм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.)

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Общинският съвет приема самостоятелен бюджет на общината, извън държавния, на основата на собствени приходоизточници и субсидии от държавата, разпределяни между общините по критерии, определени със закон.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г., нова - ДВ, бр. 107 от 2020 г.) Общинският съвет по предложение на кмета на общината утвърждава показателите по чл. 45, ал. 1, т. 2 от Закона за публичните финанси за районите, кметствата и населените места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители с бюджет по реда на чл. 11, ал. 10 от Закона за публичните финанси.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г., нова - ДВ, бр. 107 от 2020 г.) Когато се финансират обекти на територията на кметствата и населените места с кметски наместници и възложител е кметът на общината, кметовете на кметства, кметските наместници или оправомощени от тях длъжностни лица се включват в съставите на комисиите по чл. 103 от Закона за обществените поръчки, участват при съставянето на актове и протоколи по време на строителството съгласно Закона за устройство на територията и нормативните актове по прилагането му, и в комисиите за въвеждане в експлоатация на строежите.

(4) Общината има право да емитира облигации.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., нова - ДВ, бр. 107 от 2020 г.) При отдаването под наем, под аренда, при ползването на дървесина и недървесни горски продукти и при разпореждане с имоти и вещи - общинска собственост, които се намират на територията на съответното населено място извън територията на общинския център, извън случаите на приватизация, с решението по чл. 21, ал. 1, т. 8 общинският съвет определя:

1. не по-малко от 30 на сто от постъпленията от продажбата на общински нефинансови активи да се използват за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социалната и техническата инфраструктура на територията на съответното населено място;

2. не по-малко от 30 на сто от постъпленията от разпореждането с друго общинско имущество, извън имуществото по т. 1, от наем, от аренда на земеделски земи и горски територии и от ползването на дървесина и недървесни горски продукти от горите, общинска собственост, да се използват за изпълнение на дейности от местно значение в съответното населено място.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г., нова - ДВ, бр. 107 от 2020 г.) Показателите за разходи по чл. 45, ал. 1, т. 2, букви "а" - "д" от Закона за публичните финанси се определят въз основа на обективни критерии, определени с наредбата по чл. 82, ал. 1 от Закона за публичните финанси, а капиталовите разходи по чл. 45, ал. 1, т. 2, буква "е" от Закона за публичните финанси се определят въз основа на актуални данни за състоянието на социалната и техническата инфраструктура в района или в населеното място, изготвени от звеното по устройство на територията, съвместно с кмета на района, с кмета на кметството или с кметския наместник, като се вземат предвид и проектите, които се изпълняват със средства от Европейския съюз.

Чл. 53. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.)

Чл. 54. (1) Разходите на общината се правят за покриване на местни потребности, както и за нужди, възникнали в изпълнение на държавни функции.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2016 г.) Разходите за изпълнение на държавни функции се покриват от държавния бюджет.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 69 от 2003 г., в сила от 27.10.2003 г.) Общинският съвет може да подпомага с финансови средства общински предприятия и търговски дружества с общинско участие, чиято дейност е свързана със задоволяване потребностите на населението.

Чл. 55. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.)

Чл. 56. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.)

Чл. 57. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.)

Чл. 58. (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1998 г.)

Чл. 58а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2002 г.) (1) По решение на общинския съвет в общината може да се създаде общински гаранционен фонд за малки и средни предприятия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) Средствата в общинските гаранционни фондове за малки и средни предприятия по § 3 от допълнителните разпоредби на Закона за приватизация и следприватизационен контрол се използват за покриване на част от кредитния риск в размер до 80 на сто от стойността на кредитите. Общинските съвети приемат и публикуват правилници за условията и реда за разходване на средствата във фондовете.

Чл. 58б. (Нов - ДВ, бр. 57 от 2011 г.) (1) По решение на общинския съвет в общината може да се създаде общински фонд за обновяване на многофамилни жилищни сгради.

(2) С решението по ал. 1 се регламентират органите за управление и надзор на фонда, правилата за набиране на средства и за съфинансиране на обновителни дейности.

Глава осма.

ОБЩИНСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО (ПРЕДИШНА ГЛАВА ОСМА "ОКОЛИЯ" ОТМ. - ДВ, БР. 65 ОТ 1995 Г., НОВА - ДВ, БР. 69 ОТ 2006 Г.)

Чл. 59. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Общините могат да си сътрудничат помежду си, с органи на изпълнителната власт, с юридически или физически лица и да създават сдружения, чрез които да постигат цели от взаимен интерес и на които да възлагат изпълнението на дейности, произтичащи от техните правомощия. Сътрудничество може да се осъществява и между разпоредители с бюджет по бюджета на една община.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Общинското сътрудничество има за цел:

1. подобряване на качеството на предоставяните услуги от взаимен интерес;
2. постигане на по-ефективно разходване на финансовите и административни ресурси на общината;
3. оптимизиране на разходите на общината и подобряване на финансовото състояние на общината;
4. стандартизиране и оптимизиране на работните процеси чрез реализиране на икономически ползи, произлизащи от икономии от мащаба и/или разделението на труда;
5. подобряване на финансовия контрол и прозрачността;
6. реализиране на проекти, допринасящи за преодоляване на съществени проблеми на регионално и местно равнище.

Чл. 60. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) Основните принципи за осъществяване на общинското сътрудничество са:

1. доброволност;
2. взаимен интерес;
3. активен избор;
4. гъвкавост и динамичност;
5. прозрачност и отговорност.

Чл. 61. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов - ДВ, бр. 69 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Общинското сътрудничество се осъществява на основата на подписано споразумение за сътрудничество, което се одобрява от съответните общински съвети и първостепенни разпоредители с бюджет - когато страна е второстепенен разпоредител с бюджет по държавния бюджет.

(2) В споразумението за сътрудничество се определят:

1. страните по споразумението;
2. обхватът и предметът на споразумението;
3. целта на сътрудничеството;
4. формите на сътрудничество и/или видът на юридическото лице:
  - а) (изм. - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) за изпълнение на конкретен проект или дейност между две или повече общини, или между една или повече общини и орган на изпълнителната власт, както и между разпоредители с бюджет по бюджета на една община;
  - б) за създаване на юридическо лице с нестопанска цел между общини;
  - в) за създаване юридическо лице със стопанска цел между две или повече общини;
  - г) за изпълнение на конкретен проект или дейност или за създаване на юридическо лице със стопанска или с нестопанска цел между една или повече общини и юридически и/или физически лица;
5. правата и задълженията на страните;
6. делът на участие на всяка една от страните с финансови средства, собственост и/или други форми на участие за постигане на общата цел;

7. правилата за конституиране, вземане на решения и прекратяване на междуобщинските съвети и/или комисии, както и техните компетенции, когато общините са постигнали съгласие за създаването на такива органи;

8. (нова - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) разпределението на рисковете и отговорностите между страните, гаранции за изпълнение на условията по споразумението и отговорностите за неизпълнение, включително неустойки, срокът на споразумението и процедурите за прекратяването му - когато е приложимо;

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) други важни за страните по споразумението въпроси, включително и изискванията за всяка една от тях, произтичащи от нормативната уредба.

(3) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Сдруженията с нестопанска цел, в които участва общината, осъществяват дейност в обществена полза. За учредяването им не се прилагат ограниченията за броя на членовете, определени в чл. 19 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.)

Общините могат да сътрудничат помежду си, с органи на изпълнителната власт и с разпоредители с бюджет по бюджета на една община за изпълнение на споделени услуги и/или дейности - управлението на ИТ-услуги, финансово-счетоводни и юридически дейности, управление на човешките ресурси, както и при строителство и/или при управление, и/или поддържане на:

1. обекти на техническата инфраструктура:

а) в урбанизирани територии - паркинги, гаражи, обекти на градския транспорт, системи за наблюдение и сигурност, системи за улично осветление, зелени площи, паркове и градини;

б) паркинги, гаражи, паркове и градини в отделни поземлени имоти извън урбанизирани територии;

2. обекти на социалната инфраструктура, предназначени за:

а) здравеопазване;

б) образование;

в) култура;

г) спорт, отдих и туризъм;

д) социално подпомагане.

Чл. 63. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) (1)

Ежегодно в срок до 10 март кметът на общината извършва анализ на дейността и финансовото състояние на общината, в т.ч. и на съответствието с фискалните правила по Закона за публичните финанси, приложими за местните власти.

(2) Въз основа на анализа по ал. 1 с оглед на постигане на целите по чл. 59, ал. 2 кметът на общината може в срок до 31 март на текущата бюджетна година да отправи предложение за сътрудничество за изпълнение на споделени услуги и/или дейности по чл. 62 до един или няколко първостепенни разпоредители с бюджет - кметове на други общини, и/или до органи на изпълнителната власт.

(3) Лицата по ал. 2 в срок до един месец информират кмета на съответната община с мотивирано становище за съгласие или отказ от сътрудничество. Кметът, до когото е отправено предложение по ал. 2, извършва анализа по ал. 1 и може да предложи на общинския съвет да даде съгласие за сътрудничество, като в този случай се прилагат съответно ал. 4 - 8.

(4) При съгласие между лицата по ал. 2 в срок до 14 дни от получаването му кметът на общината предлага на общинския съвет да се предприемат действия за сътрудничество за реализиране на споделени услуги и/или дейности, като предлага на общинския съвет проект на решение, придружено от мотиви, анализ на въздействието върху бюджета на общината и график за реализиране на сътрудничеството.

(5) Общинският съвет приема решение за осъществяване на сътрудничество в срок до 14 дни от постъпване на предложението по ал. 4. Условие за приемане на решението е наличие на съгласие по ал. 3.

(6) С решението по ал. 5 се определят споделените услуги и/или дейности, които ще се изпълняват, целите, които се очаква да се постигнат, формата на сътрудничество, срок за подписване на споразумението, етапи и сроковете за изпълнението на споделените услуги и/или дейности, финансовите ефекти за общината и източниците на финансиране.

- (7) Решението на общинския съвет по ал. 5 се приема с мнозинство две трети от общия брой на общинските съветници.
- (8) Общинският съвет може да приема решения за провеждане на политика за реализиране на споделени услуги до изтичането на 39 месеца от неговото избиране.
- (9) Кметът на общината информира в едномесечен срок министъра на финансите за сключеното споразумение.
- (10) При реализиране на споделени услуги и/или дейности в рамките на една община между разпоредители с бюджет по бюджета на общината кметът на общината въз основа на анализа по ал. 1 предлага на общинския съвет да приеме решение, без да се прилага редът по ал. 2 - 4. Кметът на общината информира министъра на финансите за решението на общинския съвет в едномесечен срок.

Чл. 64. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., нов - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) (1) Всяко тримесечие след сключване на споразуменията по чл. 63 кметовете на съответните общини представят на общинските съвети отчети за изпълнението им в сроковете по чл. 133 и 167 от Закона за публичните финанси. Отчетите съдържат и постигнатите финансови ефекти за общината в изпълнение на определените с решението по чл. 63, ал. 5 цели.

(2) Общинските съвети приемат с решение тримесечните отчети по ал. 1 в 14-дневен срок след представянето им.

(3) Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март Министерството на финансите за изпълнението на споделени услуги и/или дейности по чл. 62 през предходната година, като прави оценка относно постигането на заложените цели и финансови ефекти.

Чл. 65. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

Чл. 66. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

Чл. 67. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

Глава девета. ОБЛАСТ (ОТМ. - ДВ, БР. 130 ОТ 1998 Г.)

Чл. 68. (Отм. - ДВ, бр. 130 от 1998 г.)

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 130 от 1998 г.)

Чл. 70. (Отм. - ДВ, бр. 24 от 1995 г.)

Чл. 71. (Отм. - ДВ, бр. 130 от 1998 г.)

Чл. 72. (Отм. - ДВ, бр. 130 от 1998 г.)

Чл. 73. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

Глава десета.
АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНИ ПРОМЕНИ (ОТМ. - ДВ, БР. 65 ОТ 1995 Г.)

Чл. 74. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

Чл. 75. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

Глава единадесета.
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

§ 2. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

§ 3. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

§ 4. (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

§ 5. Този закон отменя:

1. Закона за народните съвети (обн., Изв., бр. 95 от 1951 г.; изм., бр. 60 и 68 от 1953 г., бр. 100 от 1955 г., бр. 3, 37 и 54 от 1956 г., бр. 30, 71 и 74 от 1957 г., бр. 90 от 1958 г., бр. 22 от 1959 г.; ДВ, бр. 47 от 1964 г., бр. 54 от 1969 г., бр. 35 от 1972 г., бр. 32 от 1977 г., бр. 97 от 1978 г., бр. 52 и 65 от 1980 г., бр. 97 от 1987 г., бр. 72 и 88 от 1990 г.).

2. Правилника за наредбите по чл. 12а от Закона за народните съвети (обн., ДВ, бр. 3 от 1965 г.; изм., бр. 39 от 1978 г.)

3. Наредбата за прилагане на чл. 41 от Закона за народните съвети относно заплащане трудово възнаграждение и командировъчни пари на съветниците и членовете на постоянните комисии (обн., ДВ, бр. 64 от 1966 г.; изм., бр. 60 от 1980 г.).

4. Закона за създаване на административно-териториални единици - области (обн., ДВ, бр. 65 от 1987 г.; изм., бр. 45 от 1989 г.).

5. Закона за народните представители и народните съветници относно правния статут на общинските съветници в частта му за общинските съветници (обн., ДВ, бр. 32 от 1977 г.; изм., бр. 72 от 1981 г., бр. 27 и 87 от 1986 г.)

6. Указа за поръченията на избирателите (ДВ, бр. 12 от 1978 г.).

7. Указ № 296 за правомощията на районните народни съвети по чл. 5, ал. 4 от Закона за народните съвети (ДВ, бр. 19 от 1979 г.).

§ 6. Изменения в други закони:

1. В Закона за собствеността (обн., Изв., бр. 92 от 1951 г.; изм., бр. 12 от 1958 г., бр. 90 от 1960 г.; ДВ, бр. 99 от 1963 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 54 и 87 от 1974 г., бр. 55 от 1978 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 19 от 1985 г., бр. 14 и 91 от 1988 г., бр. 38 от 1989 г. и бр. 31 от 1990 г.) чл. 6 се изменя, както следва:

"6. Държавна собственост е имуществото, обявено от Конституцията и законите за изключителна нейна собственост, както и имуществото, което тя придобива.

Общинска собственост е имуществото:

1. предоставено със закон в собственост на общините или включено в уставния фонд на общинските фирми;

2. придобито със средства от общинския бюджет или със средства по извънбюджетна сметка на общината;
  3. изградено с доброволен труд и парични средства на населението;
  4. придобито със заеми, получени и изплащани от общината;
  5. подарено или завещано на общинския съвет или отделните селища;
  6. възстановено чрез реституция;
  7. преотстъпено безвъзмездно от държавата;
  8. прехвърлено в собственост на общините съгласно преходните разпоредби на този закон."
2. Към Закона за Министерството на вътрешните работи (ДВ, бр. 57 от 1991 г.) се създава следният нов член 13а:

"Чл. 13а. Взаимоотношенията на столичната и регионалните дирекции на Министерството на вътрешните работи и на районните полицейски управления с областните управители, околийските управители и кметовете се уреждат със Закона за местното самоуправление и местната администрация и Закона за полицията."

§ 7. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 1995 г.) (1) С влизане в сила на този закон преминават в собственост на общините и следните държавни имоти:

1. водоизточниците, включително подземните и минералните води, които се ползват само от съответната община, заедно с водоземните съоръжения и довеждащите мрежи и съоръжения;
2. язовири, езера и принадлежащите към тях плажове, кариери за инертни и други материали от местно значение;
3. незастроени парцели и имоти в селищните територии, предназначени за жилищно строителство, обществени, благоустройствени и комунални мероприятия, придобити чрез отчуждително производство, с изключение на подлежащите на връщане на предишните им собственици;
4. (изм. - ДВ, бр. 49 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 26 от 2000 г.) общинските пътища, улиците, булевардите, площадите, обществените паркинги в селищата и зелените площи за обществено ползване;
5. жилищните обекти, изградени по реда на чл. 117 от Закона за териториално и селищно устройство, за оборотни жилища или за социални мероприятия, включително за отдаване под наем на социално слаби семейства;
6. обектите на общинската инфраструктура с местно значение, предназначени за административните потребности на общините, както и за здравно, образователно, културно, търговско, битово, спортно или комунално обслужване;
7. мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на транспортната, енергийната, водоснабдителната, канализационната, съобщителната и инженерно-защитната система, които обслужват само територията на съответната община и не са включени в уставния фонд на търговски дружества.

(2) (Нова - ДВ, бр. 49 от 1995 г.) Не преминава в собственост на общините имущество по ал. 1, което е включено в капитала, уставния фонд или се води по баланса на търговско дружество, фирма и предприятие с държавно имущество.

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 1999 г., в сила от 03.08.1999 г.) Изпълнението на този закон се възлага на Министерския съвет.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 65 ОТ 1995 Г.)

§ 56. Съществуващите при влизането в сила на този закон щатни бройки към общинските съвети се закриват с прекратяване мандата на общинските съвети, избрани на 13 октомври 1991 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 69 ОТ 1999 Г., В СИЛА ОТ 03.08.1999 Г.)

§ 45. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон общинските съвети приемат решение за привеждане на административно-териториалното устройство на общините в съответствие със закона. До приемането на решението на общинския съвет в кметствата, които не отговарят на изискванията по чл. 16, т. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България към момента на влизане в сила на този закон, не се произвеждат избори за кмет на кметство.

§ 46. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНИТЕ
ДАНЪЦИ И ТАКСИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 119 ОТ 2002 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2003 Г.)

§ 47. Таксата за битови отпадъци се събира от органите на данъчната администрация за срок две години от влизането в сила на този закон.

§ 48. (1) В срок до 30 ноември 2003 г. общинският съвет предоставя на съответните органи на данъчната администрация информация относно лицата, задължени да заплащат такса за битови отпадъци, и дължимите от тях суми. Информацията се предоставя във вид на електронен документ и при спазване на изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис или в одобрен от министъра на финансите унифициран формат на електронен и хартиен носител.

(2) Ако в срока по ал. 1 информацията не бъде предоставена, данъчната администрация събира таксата в определените от общинския съвет размери и основа, действаща към 31 декември на предходната година, от данъчно задължените лица по чл. 11.

.....

§ 51. В срок до три месеца от влизането в сила на закона, но не по-късно от приемането на общинския бюджет, общинският съвет приема наредбата по чл. 9. До приемането на наредбата определянето и администрирането на таксите се извършва по досегашния ред.

§ 52. Законът влиза в сила от 1 януари 2003 г., с изключение на § 11, § 12, § 13, т. 1, § 14, § 15, § 16, § 17 и § 18, които влизат в сила от 1 януари 2004 г., и на § 13, т. 2, който влиза в сила от 1 януари 2005 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;
2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;
3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 69 ОТ 2006 Г.)

§ 39. Параграф 15, т. 1 влиза в сила от 1 януари 2008 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНИТЕ
ИЗБОРИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 63 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 03.08.2007 Г.)

§ 98. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЕТАЖНАТА СОБСТВЕНОСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 6 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 01.05.2009 Г.)

§ 13. Законът влиза в сила от 1 май 2009 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ОТБРАНАТА И ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 35 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 12.05.2009 Г.)

§ 46. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И РАЗКРИВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 97 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 10.12.2010 Г.)

§ 44. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г. и бр. 15 от 2010 г.) навсякъде думите "Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси" се заменят със "Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси".

.....

§ 61. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:
1. параграф 11 относно чл. 22а – 22д, който влиза в сила от 1 януари 2011 г.;
2. параграфи 7, 8, 9, § 11 относно чл. 22е – 22и и § 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 и 23, които влизат в сила от 1 април 2011 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ИЗБОРЕН КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2011 Г.)

§ 24. (*) До 31 декември 2011 г. право да бъдат избирани за кметове на райони от общинския съвет, съответно назначавани за кметски наместници, имат българските граждани, които съгласно чл. 4, ал. 5 са живели най-малко през последните 6 месеца към датата на избора, съответно назначаването, в съответното населено място.

§ 25. Параграф 19, т. 8, т. 9, буква "а", подбукви "аа" и "бб", букви "в", "г", "д", "е" и "ж", т. 10 и 11 и § 24 влизат в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г.

Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 32 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 19.04.2011 Г.)

§ 3. В случаите, в които към датата на влизане в сила на този закон са настъпили обстоятелствата по чл. 30, ал. 4, т. 1, 2, 4, 7, 8, 9, 11, 12 и 13 и за които не е налице влязло в сила решение на общинската избирателна комисия за прекратяване на пълномощията, в едномесечен срок от влизането в сила на този закон общинската избирателна комисия приема решение по чл. 30, ал. 7.

§ 4. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ

(ОБН. - ДВ, БР. 38 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2012 Г.)

§ 84. (В сила от 18.05.2012 г.) В срок до един месец от обнародването на този закон в "Държавен вестник":

1. Министерският съвет привежда Класификатора на длъжностите в администрацията в съответствие с този закон;
2. компетентните органи привеждат устройствените актове на съответната администрация в съответствие с този закон.

§ 85. (1) Правоотношенията с лицата от администрациите по Закона за радиото и телевизията, Закона за независимия финансов одит, Закона за електронните съобщения, Закона за Комисията за финансов надзор, Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване, Закона за подпомагане на земеделските производители и Закона за пътищата се уреждат при условията и по реда на § 36 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

(2) С акта за назначаването на държавния служител се:

1. присъжда определения в Класификатора на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят притежава по-висок ранг;
2. определя индивидуална основна месечна заплата.

(3) Допълнително необходимите средства за осигурителни вноски на лицата по ал. 2 се осигуряват в рамките на разходите за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски по бюджетите на съответните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) Министерският съвет да извърши необходимите промени по извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие", произтичащи от този закон.

(5) Органите на управление на Националния осигурителен институт и на Националната здравноосигурителна каса да извършат необходимите промени по съответните бюджети, произтичащи от този закон.

(6) Неизползваните отпуски по трудовите правоотношения се запазват и не се компенсират с парични обезщетения.

§ 86. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон индивидуалната основна месечна заплата на служителя се определя така, че същата, намалена с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, да не е по-ниска от получаваната до този момент брутна месечна заплата, намалена с дължимите задължителни осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, и дължимия данък.

(2) В брутна заплата по ал. 1 се включват:

1. основната месечна заплата или основното месечно възнаграждение;
2. допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащата се основна месечна заплата или основно месечно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

§ 87. Законът влиза в сила от 1 юли 2012 г. с изключение на § 84, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2014 Г.)

§ 121. (В сила от 01.02.2013 г.) Разпоредбата на чл. 34, ал. 8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация се прилага само за възнаграждения за участие в

специализирани органи на общинския съвет, създадени до деня на обнародването на този закон в "Държавен вестник".

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 1 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2014 Г.)

§ 5. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ИЗБОРНИЯ КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 05.03.2014 Г.)

§ 19. (1) Кметовете на райони, избрани от общинските съвети, продължават да изпълняват правомощията си до произвеждането на общи избори за общински съветници и за кметове.
(2) При предсрочно прекратяване на пълномощията на кмет на район до произвеждането на общи избори за общински съветници и за кметове и полагане на клетва от новоизбрания кмет на район се прилагат разпоредбите на отменените чл. 39а и чл. 42а от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

§ 30. Кодексът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ИЗБОРНИЯ КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 39 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 26.05.2016 Г.)

§ 155. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА ПРИ
БЕДСТВИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 51 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 05.07.2016 Г.)

§ 62. Законът влиза в сила в деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 9, който влиза в сила от 1 август 2016 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2018
Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 99 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

§ 15. Законът влиза в сила от 1 януари 2018 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА
АДМИНИСТРАТИВНОТО РЕГУЛИРАНЕ И АДМИНИСТРАТИВНИЯ КОНТРОЛ
ВЪРХУ СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 103 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2018 Г.)

§ 68. Законът влиза в сила от 1 януари 2018 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА
НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО**

(ОБН. - ДВ, БР. 7 ОТ 2018 Г., ДОП. - ДВ, БР. 21 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 23.01.2018 Г.)

§ 19. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 36 от 2011 г.; изм., бр. 57 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 1, 19 и 53 от 2014 г., бр. 39, 43 и 51 от 2016 г. и бр. 9 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
3. Навсякъде в закона думите "Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси" се заменят със "Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество".
.....

§ 68. (Нов - ДВ, бр. 21 от 2018 г., в сила от 23.01.2018 г.) Параграф 4, ал. 1 относно общинските съветници и § 19, т. 2 влизат в сила от 1 декември 2019 г.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА
КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО**

(ОБН. - ДВ, БР. 21 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 23.01.2018 Г.)

§ 2. Законът влиза в сила от 23 януари 2018 г.

**Преходни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 47 ОТ 2018 Г.)

§ 2. Неприклучилите до влизането в сила на този закон съдебни производства по оспорени решения на общинските съвети по чл. 27, ал. 2, 3 и 4 се приключват по реда на този закон.

**Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ
И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 79 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 08.10.2019 Г.)

§ 2. (В сила от 28.10.2019 г.) (1) В населените места - административен център на кметства, в които на изборите за общински съветници и за кметове на 27 октомври 2019 г. не са произведени избори за кметове на кметства, могат да се назначават кметски заместници при спазване на останалите изисквания на чл. 46а, ал. 1.

(2) След изтичане на мандата им кметовете на кметствата по ал. 1 изпълняват временно функциите на кметски заместници до освобождаването им от новоизбрания кмет на общината.

§ 3. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 2, който влиза в сила от 28 октомври 2019 г.

**Преходни и Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО**

(ОБН. - ДВ, БР. 44 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 14.05.2020 Г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 14 май 2020 г., с изключение на § 33, 34 и 35, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

**Преходни и Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 70 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 07.08.2020 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 9 ОТ 2021 Г., В СИЛА ОТ 02.02.2021 Г.)

§ 5. Започнатите производства по установяване на несъвместимост или на конфликт на интереси за общински съветници, които не са приключили до влизането в сила на този закон, се приключват при условията на този закон.

.....

§ 7. (Отм. - ДВ, бр. 9 от 2021 г., в сила от 02.02.2021 г.)

§ 8. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2021 Г., В СИЛА ОТ 02.02.2021 Г.)

§ 34. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 7, който влиза в сила от 1 януари 2021 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 84 ОТ 2023 Г., В СИЛА ОТ 06.10.2023 Г.)

.....
§ 79. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 9, който влиза в сила от 1 март 2024 г.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 8 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 01.02.2024 Г.)

§ 7. Законът влиза в сила от 1 февруари 2024 г., с изключение на § 3, т. 1 и § 6 относно чл. 48а, ал. 2, които влизат в сила от 1 юли 2024 г.